

NAČRT IZVEDBE PROGRAMA USPOSABLJANJA ZA MENTORJE

PRILOGA Programu nadaljnega usposabljanja mentorjev

Kako dijake in vajence pripraviti na vmesni preizkus?

1. Namen in cilji programa:

Na usposabljanju se bodo udeleženci seznanili s postopkom priprave in izvedbe ter predpisi, ki urejajo izvajanje vmesnih preizkusov za dijake in vajence srednjega poklicnega izobraževanja. Usposobili se bodo za izbiro delovnih nalog in oblikovanje kriterijev za vrednotenje kakovosti izvedbe delovnega opravila v okviru vmesnega preizkusa. Posvetili se bodo tudi ustrezni pripravi dijaka oz. vajenca, ureditvi varnega delovnega okolja in sodelovanju z nadzorniki vmesnega preizkusa

Cilj programa je, da udeleženec razvije naslednje kompetence:

- učinkovita priprava dijakov in vajencev na vmesni preizkus;
- priprava nabora in sodelovanje pri izboru delovnih nalog in kriterijev opazovanja na vmesnem preizkusu;
- uporaba dokumentacije;
- prilagajanje v različnih situacijah pri izvedbi vmesnih preizkusov;
- reflektiranje lastnega delovanja glede na opredeljene naloge in vlogo nadzornika.

2. Trajanje

8 pedagoških ur

3. Ciljna skupina

Usposabljanje je namenjeno mentorjem dijakov in vajencev, ki so vključeni v programe srednjega poklicnega izobraževanja, ter nadzornikom pri vmesnih preizkusih. Priporočamo ga mentorjem, ki imajo dijake in/ali vajence v 1. ali 2. letniku, in drugim, ki se ukvarjajo z usposabljanjem na delovnem mestu (npr. odgovorni za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, kadrovske službe, vodstvo).

4. Pogoji za vključitev

- najmanj srednja strokovna izobrazba in pedagoško-andragoško usposobljenost in vsaj tri leta delovnih izkušenj ali
- mojstrski, delovodski ali poslovodski naziv s področja, za katerega se vajenec usposablja ali

- srednja poklicna izobrazba in vsaj petimi leti delovnih izkušenj s področja dejavnosti (panoge) oziroma poklica, za katerega se vajenec usposablja, in pedagoško-andragoška usposobljenost.

5. Pogoji za uspešno opravljeno usposabljanje

Kandidat uspešno opravi usposabljanje, ko:

- na podlagi Kataloga praktičnega usposabljanja in lastnega nabora delovnih nalog, ki jih je dijak ali vajenec opravljal v obdobju do vmesnega preizkusa in so opisane v Dnevniku, pripravi nabor najmanj petih delovnih nalog.
- Vsaki od delovnih nalog določi kriterije opazovanja.

Pri naboru upošteva delovne in tehnološke procese ter možnosti organizacije (podjetja, obratovalnice), ki jih lahko predvidi za obdobje vmesnih preizkusov in zmožnosti dijaka oz. vajenca.

6. Izvajalci

Izvajalec je lahko, kdor ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe najmanj prve stopnje in ima vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju usposabljanja z delom ter ustrezno pedagoško-andragoško znanje in je izvajal program Pedagoško andragoškega usposabljanja za mentorje, ki je pogoj za verifikacijo učnega mesta.

7. Priporočila za izvedbo

Program se izvaja v obliki delavnice. Izvajalec prepleta metode predavanja, diskusije in dela v manjših skupinah.

Uvodoma izvajalec seznanja udeležence s predpisi, ki urejajo izvajanje vmesnih preizkusov in posebno pozornost nameni:

- opisu vmesnih preizkusov;
- opisu akterjev- sodelujočih in njihovim nalogam ter
- vlogi zbornic in nadzornikov v procesu izvajanja vmesnih preizkusov.

Izvajalec udeležencem predstavi tudi proces izvajanja vmesnih preizkusov, dokumentacijo za spremljanje dijaka oz. vajenca ter sestavine dokumentacije vmesnega preizkusa, ki jo izpolnjuje nadzornik.

V diskusiji izvajalec spomni udeležence na:

- pomen priprave dijaka ali vajenca na vmesni preizkus (ga razbremeni pritiska preizkusa, mu krepí samozavest in mu pojasni potek) in na aktivnosti, ki jih lahko izvaja,
- ureditvi delovnega mesta ter

- obvezo doslednega spoštovanja predpisov in pravil varstva in zdravja pri delu.

Kandidati podobnih dejavnosti v manjših skupinah pripravljajo nabor delovnih nalog in pripadajočih kriterijev opazovanja. Uporabljajo Kataloge praktičnega usposabljanja, Navodila za vmesne preizkuse in svoje priprave na poučevanje na učnem delovnem mestu.

Izvajalec za vsakega kandidata pripravi:

1. Katalog praktičnega usposabljanja (individualno za mentorja):
<https://cpi.si/poklicno-izobrazevanje/izobrazevalni-programi/programi/spi/>
2. Navodila za izvajanje vmesnih preizkusov v vajeništvu,
<https://www.gzs.si/Portals/203/Vsebine/novice-priponke/Navodila%20za%20izvajanje%20vmesnega%20preizkusa%202018%204%20predlog%20za%20SSPSI.pdf>
3. Zapisnik za vmesni preizkus (priloga Navodil)
4. »Ček lista« nalog nadzornika: Vmesni preizkus navodila delodajalcem / mentorjem in strokovnim nadzornikom, <https://www.ozs.si/javna-pooblastila/izobrazevanja/vajenistvo/vmesni-preizkusi-in-zakljucni-izpiti>

Dodatne informacije:

Vmesni preizkus v vajeništvu, Tematski povzetek evalvacijskih poročil o poskusnem izvajanju vajeništva, 2021, CPI, dostopno na:

https://cpi.si/wp-content/uploads/2021/10/Vmesni_Preizkus.pdf

Pripravila: Barbara Krajnc